

Monika GAŁGANEK-NAPIERAŁA

Poznań

Działania wspierające innowacyjność jako czynnik rozwoju województwa wielkopolskiego

Województwo wielkopolskie jest jednym z największych regionów w Polsce. Pod względem powierzchni (29 826 km²) zajmuje drugie miejsce w Polsce, a pod względem liczby mieszkańców trzecie (8,8% ogółu ludności Polski). Wielkopolska z racji korzystnego położenia na kontynencie europejskim, jest swoistym pomostem między Europą Wschodnią a Zachodnią.

W klasyfikacji województw opartej na syntetycznym wskaźniku wielowymiarowej struktury poziomu rozwoju, województwo wielkopolskie zostało zaliczone do grupy o wysokim poziomie rozwoju. Znalazło się ono na tej skali na trzecim miejscu po województwie mazowieckim i śląskim¹.

Według statystyk Głównego Urzędu Statystycznego wartość PKB przypadająca na jednego mieszkańca w 2004 roku wyniosła w regionie 26 001 zł, co sytuowało województwo wielkopolskie na trzecim miejscu w kraju². W stosunku do roku poprzedniego PKB w przeliczeniu na jednego mieszkańca zwiększyło się o 12,6%.

Pod względem wartości PKB wytworzonego przez gospodarkę Wielkopolski na jednego zatrudnionego, region – podobnie jak zdecydowana większość „nowych” regionów Unii Europejskiej – zajmuje końcowe pozycje z wartościami wytworzonego PKB poniżej 20 000 euro na jednego zatrudnionego w 2003 roku³.

Wzrost gospodarczy jest nierozdzielnie związany ze zdolnością regionalnej gospodarki do zmian i innowacyjności. Należy zatem zintensyfikować wysiłki w celu wykreowania warunków wspierających badania, rozwój i innowacyjność, co z kolei ułatwi przejście do gospodarki opartej

¹ *Regionalna Strategia Innowacji „Innowacyjna Wielkopolska”*, Poznań 2004, s. 5; *Rocznik Statystyczny Województw 2006*, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2006, s. 411.

² *Rocznik Statystyczny Województw 2006*, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2006, s. 646.

³ *Regions: Statistical Yearbook 2006*, mapa 5.2.

na wiedzy. Regionalne działania w zakresie badań i innowacyjności mają znaczący wpływ na europejski potencjał badawczy jako całość, na przykład poprzez rozwój infrastruktury badawczej, powiązania z obszarami rozwoju przemysłowego i wspieranie klastrów, przez organizowanie parków naukowo-technologicznych, a także partnerstwa pomiędzy instytucjami oświatowymi i szkoleniowymi oraz lokalnymi firmami technologicznymi. Przez ostatnie dziesięć lat polityka regionalna Unii Europejskiej coraz silniej odzwierciedlała tendencję inicjowania wzrostu gospodarczego poprzez rozwijanie wiedzy i upowszechnianie technologii na szczeblu regionalnym. Występowanie pewnych czynników na obszarach sąsiadujących może przyczyniać się do systematycznego generowania innowacyjności regionalnej. Regiony mają bowiem do spełnienia ważną rolę, ponieważ tworzą one przestrzenną bazę dla grup operatorów z dziedziny badań i innowacyjności. To właśnie na szczeblu regionalnym synergie między różnymi politykami Unii Europejskiej mogą być najlepiej wykorzystane w celu zwiększenia zdolności innowacyjnej. Polityka regionalna oraz jej instrumenty odgrywają tutaj szczególną rolę. Przyspieszają bowiem tempo przechodzenia mniej zamożnych regionów Europy z gospodarki tradycyjnej do gospodarki opartej na wiedzy. Rola ta zostanie jeszcze bardziej wzmocniona dzięki ściślejszym powiązaniom z agendą lizbońską⁴ oraz bardziej strategicznemu partnerstwu między Unią Europejską a jej regionami w nowej perspektywie finansowej w latach 2007–2013⁵.

⁴ **Strategia Lizbońska** – Plan rozwoju przyjęty dla Unii Europejskiej przez Radę Europejską na posiedzeniu w Lizbonie w roku 2000. Celem planu, przyjętego na okres 10 lat, było uczynienie Europy najbardziej dynamicznym i konkurencyjnym regionem gospodarczym na świecie, rozwijającym się szybciej niż Stany Zjednoczone. Strategia opiera się przede wszystkim na założeniu, że gospodarka krajów europejskich wykrzysta do maksimum innowacyjność opartą na szeroko zakrojonych badaniach naukowych, zwłaszcza w nowoczesnych dziedzinach wiedzy, co miało się stać głównym motorem rozwoju. W 2004 roku specjalny zespół na czele z byłym premierem Holandii Wimem Kokiem opracował raport podsumowujący dotychczasowe rezultaty strategii. Opublikowany przez Komisję Europejską raport wskazujący na źródła zagrożeń i konieczność modyfikacji, doprowadził do przyjęcia w marcu 2005 roku przez Radę Europejską zrewidowanej formy Strategii. Koncentruje się ona na dwóch zasadniczych celach: zapewnieniu szybszego i długotrwałego wzrostu gospodarczego oraz stworzeniu większej liczby miejsc pracy. Szefowie państw i rządów UE uznali potrzebę zwiększenia zaangażowania wszystkich szczebli władz wokół nakreślonych zadań za jeden z podstawowych warunków sukcesu Strategii.

⁵ Regiony na rzecz zmian gospodarczych, *Innowacyjne regiony*, Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej, Bruksela 2006, s. 2.

Proces kreowania środowiska przyjaznego rozwojowi działań innowacyjnych na gruncie polskim można utożsamiać z momentem przyjęcia przez Sejmiki Wojewódzkie Regionalnych Strategii Innowacji: 2003–2006.

W 2002 roku w województwie wielkopolskim rozpoczęto realizację projektu Regionalnej Strategii Innowacji „Innowacyjna Wielkopolska”, dofinansowanego w ramach 5. Programu Ramowego Badań i Rozwoju Technologicznego Unii Europejskiej. Praca nad strategią wymagała współpracy wielu partnerów społeczno-gospodarczych, mobilizacji kapitału społecznego, udziału najważniejszych podmiotów systemu innowacji w regionie, a mianowicie: przedsiębiorstw, instytutów naukowo-badawczych, wielkopolskich uczelni wyższych, agencji rozwoju regionalnego, izb przemysłowo-handlowych, jednostek samorządu terytorialnego z całego regionu, ekspertów regionalnych i międzynarodowych, organizacji pozarządowych. Ponadto w prace zaangażowani byli partnerzy projektu RIS „Innowacyjna Wielkopolska” – reprezentanci regionów Brandenburgii z Niemiec oraz Marche we Włoszech. Koordynacja prac spoczęła natomiast na Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego oraz Poznańskim Parku Naukowo-Technologicznym Fundacji UAM. Praca nad strategią innowacji dla Wielkopolski opierała się na działaniach podejmowanych w ramach Komitetu Sterującego oraz Grup Roboczych. Współtwórcy strategii, uczestnicząc w badaniach ankietowych, próbowali znaleźć odpowiedzi na istotne pytania dotyczące potrzeb innowacyjnych przedsiębiorstw regionu, wzmocnienia powiązań nauki i przemysłu, podaży systemu badań i edukacji, dostępności i jakości usług finansowych, transferu technologii oraz współpracy między regionami, która pozwoliłaby na wzmocnienie wymiany gospodarczej⁶.

Regionalna Strategia Innowacji „Innowacyjna Wielkopolska” została przyjęta na posiedzeniu Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w marcu 2004 roku. Wyznacza ona priorytety polityki innowacyjnej na następne kilka lat. Stanowi kontynuację rozwoju opartego na innowacjach sformułowanego w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego. Ponadto jest przykładem włączenia się Wielkopolski do wspólnoty ponad 120 innowacyjnych regionów Europy, które są już w trakcie realizacji swoich innowacyjnych rozwojów, zgodnie z wcześniej opracowanymi Regionalnymi Strategiami Innowacyjnymi⁷.

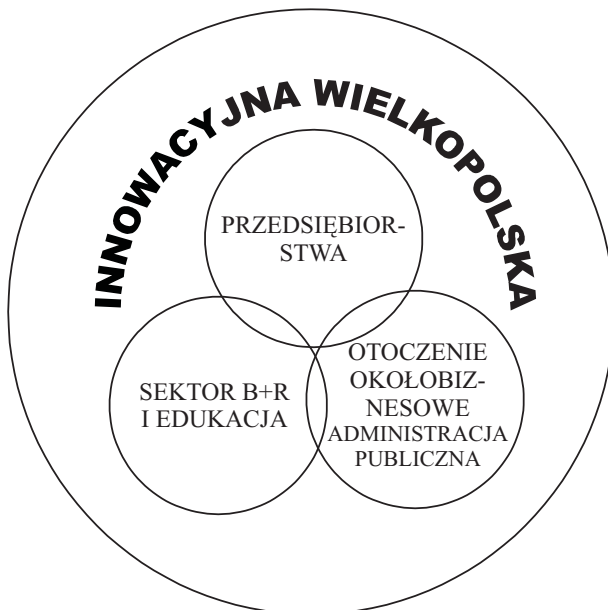
⁶ *Regionalna Strategia Innowacji „Innowacyjna Wielkopolska”*, Poznań 2004, s. 2.

⁷ *Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku*, Poznań 2005, s. 22.

Regionalna Strategia Innowacji, z punktu widzenia innowacji, sformułowała następującą wizję Wielkopolski:

- wykorzystującej tradycję oraz współczesny potencjał intelektualny i gospodarczy dla tworzenia innowacyjnych podstaw rozwoju;
- uznającej innowacje za główny czynnik regionalnego wzrostu gospodarczo-społecznego;
- tworzącej środowisko przyjazne innowacjom poprzez wspieranie:
 - powstawania i rozwoju firm innowacyjnych,
 - tworzenia nowoczesnych technologii w jednostkach sektora B+R i ich komercjalizacji,
 - powstania płaszczyzny współpracy sektora nauki i edukacji z gospodarką, zdolną konkurować z innymi regionami europejskimi⁸.

Głównymi uczestnikami systemu innowacyjnego w Wielkopolsce są trzy kategorie aktorów: przedsiębiorstwa, sektor badawczo-rozwojowy i edukacyjny, władze samorządowe oraz instytucje otoczenia biznesu.

Rys. 1. Uczestnicy systemu innowacyjnego w województwie wielkopolskim
ródło: Regionalna Strategia Innowacji „Innowacyjna Wielkopolska”, Poznań 2004.

⁸ Ibidem, s. 22.

Regionalna Strategia Innowacji dla Województwa Wielkopolskiego opiera się na następujących celach strategicznych:

- integracja środowisk społeczno-gospodarczych na rzecz innowacji;
- zwiększenie zdolności przedsiębiorstw do wprowadzania innowacji;
- wykorzystanie potencjału badawczego województwa wielkopolskiego dla podniesienia konkurencyjności gospodarki;
- budowa nowoczesnej infrastruktury innowacyjnej.

Waga powstałej Regionalnej Strategii Innowacji jest tym większa, że została ona uwzględniona, obok innych polityk, w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku, dokumencie uchwalonym przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego w 2000 roku⁹. Strategia stanowi kluczowy element polityki wewnątrz regionalnej, mający istotny wpływ na przyszły kształt regionu, a innowacje, obok ładu przestrzennego, zrównoważonego rozwoju, społeczeństwa informacyjnego, równych szans oraz integracji województwa z europejską i globalną przestrzenią społeczno-gospodarczą zostały włączone do celów horyzontalnych¹⁰.

Zapisy Regionalnej Strategii Innowacji stały się podstawą kreowania podwalin regionalnego systemu innowacji. W dużej mierze przyczyniła się do tego zarówno działalność operacyjna Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, przede wszystkim dzięki wdrażaniu Działania 2.6 „Regionalne Strategie Innowacji i Transfer Wiedzy” Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004–2006 (ZPORR) poprzez Poznański Park Naukowo-Technologiczny Fundacji UAM na drodze umowy z Urzędem Marszałkowskim. W ramach projektu „Monitoring Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski” przeprowadzono w drugiej połowie 2006 roku badania, które miały doprowadzić do modyfikacji zapisów strategii, wytypowania nowych celów operacyjnych oraz budowy planu działania na lata 2007–2010. Ponadto efekty przeprowadzonych badań stanowić miały istotny klucz do wytypowania kierunków przyszłych działań. Na szczególną uwagę zasługują próby integracji środowiska naukowo-badawczego aglomeracji poznańskiej na rzecz zaawansowanych technologii i ich wdrażania do praktyki gospodarczej¹¹. Wśród projektów wdrażanych w ramach wspomnianego Działania 2.6. realizujących cele Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski, należy w szczególności wymienić: „Zbudowanie i wzmocnienie innowacyjnej

⁹ Ibidem, s. 22.

¹⁰ Ibidem, s. 66.

¹¹ *Samorząd w roli głównej*, IQ, Poznań 2007, s. 11.

sieci współpracy sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) w ramach Klastera Kotlarskiego” (Lider projektu: Eurocentrum Innowacji i Przedsiębiorczości – Oddział w Pleszewie), „Regionalne Centrum Transferu Innowacji Logistycznych” (Lider projektu: Instytut Logistyki i Magazynowania w Poznaniu), „Utworzenie i rozwój Wielkopolskiej Sieci Innowacji” (Lider projektu: Fundacja Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza Poznań). W ramach ostatniego z wymienionych projektów powstał „Katalog Ofert Usług Instytucji Otoczenia Biznesu z Wielkopolski”, który umożliwia w łatwy i przystępny sposób wyszukanie informacji o usługach oferowanych przez instytucje działające na zasadach non-profit, takie jak: inkubatory przedsiębiorczości, izby przemysłowo-handlowe, izby gospodarcze, ośrodki wspierania przedsiębiorczości, instytucje transferu innowacji i technologii, agencje rozwoju regionalnego oraz inne instytucje szkoleniowo doradcze. Misją Wielkopolskiej Sieci Innowacji jest podniesienie poziomu innowacyjności regionu poprzez zapewnienie wysokiej jakości usług, koordynacji działań oraz stałe doskonalenie kadr Instytucji Wsparcia – członków sieci. W województwie wielkopolskim kluczową rolę odgrywa 5 instytucji: Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie, Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości, Centrum Innowacji i Transferu Technologii w Lesznie, Agencja Rozwoju Północnej Wielkopolski w Pile oraz Poznański Park Naukowo-Technologiczny Fundacji UAM. Instytucje te stanowią główny trzon Wielkopolskiej Sieci Innowacji, która, co jest projektem unikalnym w skali całego kraju, skupia ponad 55 instytucji¹².

Działania opisane powyżej stanowią niewątpliwie duży krok w kreowaniu regionu innowacyjnego w skali kraju. Biorąc jednak pod uwagę wskaźniki i osiągnięcia wysoce rozwiniętych krajów europejskich, działania w tym zakresie należy zintensyfikować. Dość istotne, z tego punktu widzenia zdaje się być utworzenie, w listopadzie 2006 roku przy Marszałku Województwa Wielkopolskiego Rady ds. Innowacji. Powołane ciało skupia w swoich strukturach przedstawicieli władz miasta i województwa, przedstawicieli świata nauki, instytucji otoczenia biznesu oraz przedsiębiorców. Celem działalności Rady jest wspomaganie władz regionalnych i organizacji rozwoju regionalnego w implementacji efektywnego systemu rozwoju innowacyjnego w regionie poprzez:

- wykorzystanie potencjału badawczo-naukowego województwa wielkopolskiego dla podniesienia konkurencyjności regionalnej gospodarki;

¹² Ibidem, s. 11.

- zwiększenie integracji środowiska naukowo-gospodarczego na rzecz innowacyjnego rozwoju Wielkopolski;
- definiowanie działań ułatwiających wielkopolskim przedsiębiorcom wdrażanie innowacji.

Opisane powyżej cele Rady ds. Innowacji mają jeden wspólny mianownik: zwiększenie atrakcyjności innowacyjnej województwa wielkopolskiego.

Rada będzie miała również do odegrania, ze swoim cennym głosem doradczym istotną rolę w nowej perspektywie finansowej 2007–2013, szczególnie przy konsultowaniu kryteriów oceny projektów realizowanych w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego (WRPO)¹³.

Intensyfikacja działań związanych z wykorzystaniem funduszy strukturalnych w okresie 2007–2013 jest traktowana priorytetowo przez władze województwa. Samorząd Województwa odgrywa bowiem kluczową rolę w tym zakresie, a szczególnie w kreowaniu procesu rozwoju innowacyjnego regionu. Celem jak najlepszego przygotowania się do wdrażania funduszy strukturalnych, dokonano przekształcenia Departamentu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego na cztery oddzielne departamenty. Ponadto wzmocnienie istniejących kadr sztabem specjalistów z zakresu funduszy unijnych oraz nowa logistyka zarządzania Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym otwierają przed województwem nową obiecującą perspektywę¹⁴.

Województwo wielkopolskie ma bowiem szansę uzyskać w nowym okresie programowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) 1 272,793 miliona euro. Poniższe zestawienie tabelaryczne obrazuje rozkład środków finansowych na poszczególne priorytety.

Najwięcej środków, bo ponad 493 miliony euro przeznaczonych zostało na Priorytet II: Infrastruktura komunikacyjna (38,76%). Drugie miejsce, co stanowi o wadze działań finansowanych w ramach tego priorytetu, zostało przeznaczone na Priorytet I: Konkurencyjność przedsiębiorstw – ponad 328 milionów euro (25,84%).

W ramach tego priorytetu wspierany będzie sektor małych i średnich przedsiębiorstw, który stanowi główną siłę napędową wielkopolskiej gospodarki. Jednym z głównych celów priorytetu jest stymulowanie rozwoju ekonomicznego i społecznego województwa wielkopolskiego poprzez

¹³ www.innowacyjna-wielkopolska.pl.

¹⁴ *Samorząd w roli głównej*, IQ, Poznań 2007, s. 11.

zaspakajanie potrzeb inwestycyjnych tychże przedsiębiorstw, w szczególności w zakresie modernizacji parku maszynowego, wdrożenia nowoczesnych technologii oraz tworzenia nowych miejsc pracy. Spodziewanym efektem końcowym zainicjowanych działań ma być zwiększenie konkurencyjności wielkopolskich przedsiębiorstw działających na Wspólnym Rynku Unii Europejskiej. Ponadto, co jest niezwykle istotne, program będzie preferował przedsiębiorstwa nastawione na wdrożenie rozwiązań innowacyjnych, min. poprzez zastosowanie nowoczesnych technologii, w tym technologii informacyjnych (ICT) oraz inwestycje w środki trwałe związane z działalnością B+R w przedsiębiorstwach¹⁵.

Tabela 1

Podział środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na poszczególne priorytety Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007–2013 (mln euro)

Priorytety Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007–2013	Środki EFRR	
	mln euro	%
Priorytet I: Konkurencyjność przedsiębiorstw	328,887	25,84
Priorytet II: Infrastruktura komunikacyjna	493,362	38,76
Priorytet III: Środowisko przyrodnicze	173,821	13,66
Priorytet IV: Rewitalizacja obszarów problemowych	54,060	4,25
Priorytet V: Infrastruktura dla kapitału ludzkiego	121,284	9,53
Priorytet VI: Turystyka i środowisko kulturowe	61,470	4,83
Priorytet VII: Pomoc techniczna	39,909	3,13
Ogółem	1 272,793	100,00

ródło: *Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007–2013* (wersja 6. 0).

Badania naukowe i rozwój (B+R) oraz dostęp do technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT) stanowią bowiem kluczowy czynnik określający potencjał innowacyjny regionu, a zarazem gospodarki opartej na wiedzy. Jakkolwiek nie wszystkie regiony są zdolne do zgromadzenia istotnego potencjału w dziedzinie B+R. Szacunki dotyczące nakładów na B+R przypadających na poszczególne regiony wskazują, że 35 regionów przekroczyło wytyczony w Lizbonie dla całej Unii Europejskiej poziom intensywności wydatków na B+R wynoszący 3% PKB. Największe wy-

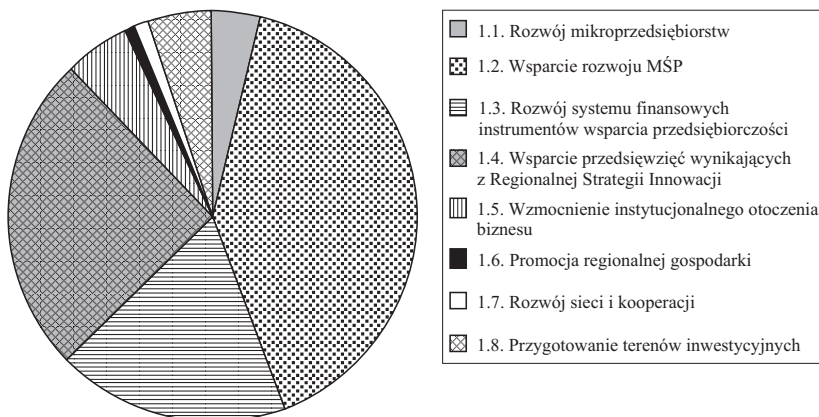
¹⁵ *Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007–2013. Szczegółowy opis priorytetów programu operacyjnego* (projekt 1.1.1.), Poznań 2007.

datki na B+R poniesiono w Braunschweig (Niemcy) – 7%, natomiast w 12 innych regionach przekroczyły 4%. Skupienie działań na tym polu oznacza, że w wielu pozostałych regionach praktycznie nie ma wydatków na B+R: w 47 z nich wydatki na B+R wyniosły poniżej 0,5% (wśród nich Wielkopolska) ogółu wydatków Unii Europejskiej – 27 na B+R – przy ich udziale w PKB wynoszącym 3,5%. Sprawozdanie Komisji Europejskiej wskazuje również na poważne dysproporcje pomiędzy państwami członkowskimi w zakresie dostępu do technologii informacyjnych i komunikacyjnych. W regionach objętych celem 1 (do którego zalicza się Wielkopolska) do Internetu ma dostęp jedynie 1/3 gospodarstw domowych. W tych regionach dostęp do Internetu jest mniej powszechny aniżeli w pozostałych regionach tych samych państw członkowskich¹⁶.

Samorząd Województwa Wielkopolskiego, świadomy nierozzerwalnej zależności pomiędzy rozwojem innowacyjnym regionu a wsparciem finansowym działalności B+R oraz transferu nowoczesnych rozwiązań

Tabela 2

Podział środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na działania w ramach Priorytetu 1 Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego, na lata 2007–2013 (mln euro)

ródło: Opracowanie własne na podstawie *Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007–2013. Szczegółowy opis priorytetów programu operacyjnego* (projekt 1.1.1.), Poznań 2007.

¹⁶ *Strategia na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia a reforma europejskiej polityki spójności. Czwarte sprawozdanie okresowe na temat spójności*, Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich, Luksemburg 2006, s. 7–8.

technologicznych do przedsiębiorstw, postanowił wspierać tę dziedzinę w ramach Działania 1.4. Wsparcie przedsięwzięć wynikających z Regionalnej Strategii Innowacji WRPO 2007–2013, przeznaczając na ten cel 78,06 miliona euro z ogólnej alokacji Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na WRPO 2007–2013.

W ramach działania wsparcie finansowe będą mogły uzyskać nowe i istniejące proinnowacyjne instytucje otoczenia biznesu m.in.: parki technologiczne, inkubatory technologiczne, inkubatory przedsiębiorczości akademickiej na budowę, rozbudowę, modernizację oraz wyposażenie. Ponadto wsparcie to będzie dotyczyło wyposażenia w specjalistyczny sprzęt badawczy laboratoriów należących do ośrodków o wysokim potencjale badawczym działających na bazie konsorcjów naukowo-przemysłowych, w tym Centrów Zaawansowanych Technologii oraz laboratoriów świadczących specjalistyczne usługi badawcze dla przedsiębiorstw. Ponadto władze województwa za istotne uznały wsparcie działań przyczyniających się do poprawy transferu nowoczesnych technologii do regionalnej gospodarki, w szczególności poprzez: przygotowanie oferty proinnowacyjnych usług dla przedsiębiorstw, badania popytu na nowe technologie oraz rozwój sieci kontaktów między przedsiębiorstwami a nauką¹⁷.

Działania te mają służyć podniesieniu konkurencyjności województwa wielkopolskiego na arenie europejskiej ze szczególnym naciskiem na mariaż nauki i przedsiębiorczości. Ponadto stanowią one początek tworzenia regionalnej polityki innowacji z uwzględnieniem Samorządu Województwa Wielkopolskiego jako organu inicjującego oraz nadzorującego te działania.

Władze regionalne zdają się być niedocenionym aktorem w procesie kreowania środowiska przyjaznego innowacjom. Spektakularnym wydarzeniem mającym zniwelować tą powszechnie panującą opinię było powołanie Grupy Roboczej Konwentu Marszałków Województw RP ds. Regionalnych Systemów Innowacji w 2007 roku. W skład powołanego ciała weszli wybrani członkowie zarządów z każdego województwa bądź osoby odpowiedzialne za rozwój regionalny. Do zasadniczych zadań powołanej Grupy Roboczej należy przede wszystkim:

- analizowanie i porównywanie doświadczeń związanych z wdrażaniem regionalnych strategii innowacji w regionach oraz realizacji Działania 2.6 Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego;

¹⁷ *Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007–2013. Szczegółowy opis priorytetów programu operacyjnego* (projekt 1.1.1.), Poznań, 2007.

- opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących innowacyjnego rozwoju regionalnego;
- inicjowanie budowy regionalnych systemów innowacji w poszczególnych regionach (identyfikacja lokalnych i regionalnych środowisk);
- wymienianie doświadczeń wynikających z realizacji regionalnych programów operacyjnych na lata 2007–2013 w tym zakresie;
- organizowanie roboczych i seminaryjnych spotkań z politykami, uczonymi, reprezentującymi instytucje otoczenia biznesu i praktykami z dziedziny gospodarki na tematy związane z budową regionów wiedzy i innowacji;
- wymienianie informacji na temat źródeł finansowania przedsięwzięć z zakresu innowacji¹⁸.

* * *

W połowie lat dziewięćdziesiątych Komisja Europejska zdecydowała się na tworzenie regionalnych strategii innowacyjnych. Wówczas sformułowano wniosek, który ma rację bytu i obecnie, a mianowicie, że najbardziej skuteczne mechanizmy wspierania innowacji można implementować właśnie na poziomie regionalnym. To właśnie na poziomie regionu, możliwy jest najskuteczniejszy dialog pomiędzy kluczowymi aktorami systemu innowacji: władzami regionalnymi, instytucjami otoczenia biznesu, światem nauki oraz przedsiębiorstwami. Pomysł Komisji Europejskiej okazał się niebывалым sukcesem, bowiem do dziś może poszczycić się sfinansowaniem ponad 150 tego typu projektów na starym kontynencie. Liczba ta świadczy o wadze innowacji w procesie kreowania wizerunku konkurencyjnego regionu opartego na wiedzy, zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym. Jeszcze do niedawna panowało przekonanie, że innowacje, to *swoiste novum*, jednak przekonanie to bardzo szybko straciło rację bytu, ustępując stwierdzeniu: *konkurencyjność = innowacje*.

Summary

At present, innovation has become mainstream in creating competitiveness, whether at the level of local governments and enterprises or at the national and Euro-

¹⁸ *Stanowisko Konwentu Marszałków Województw RP w sprawie utworzenia Grupy Roboczej ds. Regionalnych Systemów Innowacji*, Gniezno 2007.

pean Union levels. Moreover, innovation is believed to be much more than a one-off transfer of research results into the small and medium enterprises sector. Nowadays, innovation is perceived as a peculiar philosophy which concerns everybody, where local government has a particular role to play as an institution to grant financial support in the new financial perspective of 2007–2013. Today, in the process of globalization, margins for products and services, lower gross profit, and the need for revenue growth and cost reduction – innovation is essential to ensure the competitiveness of the region. Innovation is the catalyst for the region's growth, and supporting it must become a significant task for all levels of regional management, including the scientific world, business support institutions and the whole community. "Europe has a proud tradition of inventing solutions that have improved people's lives all over the world... innovation is the key to tackling the main challenges we face now".